

**Ogólnopolski Konkurs Wiedzy o Ruchu Ludowym**  
**ze szczególnym uwzględnieniem roli Wincentego Witosa**  
**„RUCH LUDOWY NA PRZEŁOMACH WIEKÓW”**

ORGANIZATORZY

§1

Organizatorem konkursu jest Instytut Wincentego Witosa.

PATRONAT

§2

Patronat honorowy nad konkursem objęło Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§3

1. Uczestnikami konkursu mogą być uczniowie wszystkich typów szkół ponadpodstawowych.
2. Udział w Konkursie jest bezpłatny i dobrowolny. Uczestnik przystępuje do Konkursu za zgodą szkoły i pod opieką nauczyciela.
3. Celem głównym konkursu jest pogłębienie wiedzy historycznej uczniów o dziejach ruchu ludowego w Polsce – jego genezie, przemianach, ideach i roli w Życiu politycznym, społecznym i kulturalnym. Celami szczegółowymi są: upowszechnienie wartości związanych z tradycją ruchu ludowego, takich jak praca organiczna, solidarność, demokracja, samorządność, dążenie do równości i sprawiedliwości społecznej, kształtowanie świadomości obywatelskiej i patriotycznej młodzieży poprzez poznanie aktywności działaczy ludowych w walce o niepodległość, demokrację i prawa człowieka, rozwijanie zainteresowań historycznych i badawczych, zachęcanie do poszukiwania źródeł historycznych, literatury, dokumentów i wspomnień, budowanie pamięci historycznej o znaczeniu wsi i ruchu ludowego w rozwoju Polski na przełomach XIX, XX i XXI wieku.
4. Wykaz literatury obowiązkowej znajduje się w załączniku do niniejszego Regulaminu.
5. Konkurs będzie się składał z dwóch etapów – etap szkolny i etap finałowy.

6. Nad przebiegiem Konkursu czuwa Kapituła Konkursu. skład kapituły zostanie powołany do 15 września 2026.

## PRZEBIEG I ETAPU KONKURSU

### §4

1. I etap odbywa się w każdej ze zgłoszonych szkół między 1 a 30 października 2026 r. Nad jego przebiegiem czuwa szkoła.
2. Komisja prowadzi dokumentację konkursową. Na dokumentację składają się: lista osób zgłoszonych do udziału w konkursie, lista członków komisji, protokół z przebiegu konkursu, testy uczestników.
3. Konkurs polega na wypełnieniu testu jednokrotnego wyboru. Test składa się z 50 pytań. Na rozwiązanie testu przeznaczona jest 40 minut.
4. Konkurs odbywa się w ramach tzw. kontrolowanej samodzielności. Komisja może zdyskwalifikować uczestnika na skutek stwierdzenia niesamodzielnej odpowiedzi.
5. Uczestnicy wypełniają test piórem lub długopisem, podkreślając właściwą spośród podanych odpowiedzi. Jeżeli uczestnik wybierze więcej odpowiedzi nie otrzymuje punktu.
6. Po przeprowadzonym konkursie komisja sprawdza testy i podaje wyniki do publicznej wiadomości.
7. Z I etapu Konkursu do II etapu – finałowego, przechodzą 2 osoby z każdej zgłoszonej szkoły.

## PRZEBIEG II ETAPU KONKURSU

### §5

1. II etap konkursu – Finał - 10 grudnia 2026 r. godz. 10.00 w Warszawie Nad przebiegiem II etapu konkursu czuwa komisja. W skład komisji wchodzi trzech przedstawicieli reprezentujących organizatora wydarzenia.
2. Komisja prowadzi dokumentację konkursową. Na dokumentację składają się: lista osób zgłoszonych do udziału w II etapie konkursu, lista członków komisji, protokół z przebiegu konkursu, testy uczestników.
3. Konkurs składa się z części pisemnej (esej, wypracowanie, rozprawka, test wyboru) oraz części ustnej – w przypadku konieczności dodatkowego rozstrzygnięcia.
4. Konkurs odbywa się w ramach tzw. kontrolowanej samodzielności. Komisja może zdyskwalifikować zawodnika na skutek stwierdzenia niesamodzielnej odpowiedzi.

5. Uczestnicy udzielają odpowiedzi piórem lub długopisem.
6. Po przeprowadzonym konkursie komisja sprawdza prace i podaje wyniki do publicznej wiadomości.
7. Zwycięzcą konkursu zostaje uczestnik, który w II etapie uzyskał największą liczbę punktów. Uczestnicy, którzy kolejno uzyskali najlepsze wyniki zajmują miejsca II i III.
8. W przypadku równej ilości punktów o zajęciu trzech pierwszych miejsc decyduje łączna liczba punktów uzyskana w I i II etapie Konkursu.

#### NAGRODY

##### §6

1. Zwycięzca Konkursu otrzyma tytuł laureata, natomiast uczestnicy, którzy zajmą kolejno II i III miejsce otrzymają tytuł finalisty. Uczestnicy, którzy zajmą trzy pierwsze miejsca otrzymują cenne nagrody rzeczowe.
2. Uczestnicy konkursu, którzy zajęli kolejno IV, V i VI miejsce otrzymują wyróżnienia.
3. Wszyscy uczestnicy etapu finałowego konkursu oraz ich opiekunowie otrzymują pamiątkowe upominki i dyplomy.

#### POSTANOWIENIA KOŃCOWE

##### §7

1. Niniejszy regulamin jest jedynym Źródłem zasad uczestnictwa w konkursie oraz zasad przyznawania nagród.
2. Organizator ma wyłączne prawo rozstrzygania sytuacji, których regulamin nie przewiduje.
3. Ostateczna interpretacja regulaminu należy do Organizatora.
4. Organizator zastrzega sobie prawo zmiany regulaminu oraz odwołania konkursu z przyczyn od niego niezależnych.
5. Zgłoszenie się do udziału w konkursie jest jednoznaczne z akceptacją niniejszego regulaminu oraz wyrażeniem zgody na przetwarzanie oraz wykorzystywanie danych osobowych do celów organizacji konkursu.

**Klauzula RODO w stosunku do uczestników Konkursu Wiedzy Historycznej „Ruch Ludowy na przełomach wieków”**

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych (tzw. RODO) informujemy, iż:

- 1) administratorem danych osobowych uczestnika konkursu jest Instytut Wincentego Witosa, ul. Solec 38/203, Warszawa.
- 2) dane osobowe będą przetwarzane w celu przeprowadzenia i promocji Powiatowego Konkursu Wiedzy Historycznej „Ruch Ludowy na przełomach wieków”
- 3) dane osobowe uczestnika konkursu będą przetwarzane zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. a RODO – na podstawie udzielonej zgody. Wyrażenie zgody jest dobrowolne, ale jest warunkiem udziału w konkursie
- 4) dane osobowe uczestnika konkursu będą ujawniane osobom upoważnionym przez administratora danych osobowych i komisji konkursowej. Dane – jako informacja o wynikach konkursu – zostaną opublikowane na stronie internetowej, w mediach społecznościowych oraz w prasie
- 5) dane osobowe uczestnika konkursu będą przetwarzane przez okres niezbędny do realizacji celu przetwarzania
- 6) uczestnikowi konkursu przysługują prawa związane z przetwarzaniem danych osobowych:
  - prawo żądania dostępu do danych;
  - prawo żądania sprostowania danych osobowych;
  - prawo żądania usunięcia lub ograniczenia przetwarzania danych osobowych – w przypadku przetwarzania na podstawie zgody;
  - prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania;
  - prawo do wycofania zgody na przetwarzanie danych osobowych – w przypadku przetwarzania na podstawie zgody;
  - prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.
- 7) dane osobowe uczestnika konkursu nie będą wykorzystywane do zautomatyzowanego podejmowania decyzji ani profilowania, o którym mowa w art. 22 Rozporządzenia w sprawie RODO.

Oświadczam, iż zapoznałem się z powyższą informacją RODO.

.....  
.....  
(miejsce i data)

(podpis pełnoletniego uczestnika konkursu  
lub w przypadku osoby niepełnoletniej  
podpis opiekuna prawnego)

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych i innych danych zawartych w zgłoszeniu udziału w Konkursie Wiedzy Historycznej „Ruch Ludowy na przełomach wieków” w celu przeprowadzenia konkursu przez Instytut Wincentego Witosa z siedzibą w Warszawie przy ulicy .....

.....  
.....  
(miejsce i data)

(podpis pełnoletniego uczestnika konkursu  
lub w przypadku osoby niepełnoletniej  
podpis opiekuna prawnego)

## **Załącznik do Regulaminu Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy o Ruchu Ludowym ze szczególnym uwzględnieniem roli Wincentego Witosa „RUCH LUDOWY NA PRZEŁOMACH WIEKÓW”**

### **Wykaz literatury obowiązkowej**

#### **ŹRÓDŁA DRUKOWANE**

*Programy stronnictw ludowych. Zbiór dokumentów*, oprac. S. Lato, W. Stankiewicz, Warszawa 1969.

*Witos o demokracji. Wybór przemówień, pism i rozmów Wincentego Witosa*, oprac. i poprzedził wstępem, esejem o Witosie oraz wprowadzeniami i komentarzami Jan Borkowski przy współpracy Wiktora Kulerskiego jr., Warszawa 1995.

Witos W., *Dzieła wybrane t. 1: Moje wspomnienia, cz. 1: Do 1918 roku*, IPN, Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Wincentego Witosa w Wierchosławicach, Warszawa 2024

Witos W., *Dzieła wybrane t. 2: Moje wspomnienia, cz. 2: Lata 1918–1933*, do druku przygotowali oraz przypisami opatrzyli Eugeniusz Karczewski i Józef Ryszard Szaflik, IPN, Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Wincentego Witosa w Wierchosławicach, Warszawa-Wierchosławice 2024.

Witos W., *Dzieła wybrane t. 3: Moje wspomnienia, cz. 3: Tułaczka po Czechosłowacji*, IPN, Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Wincentego Witosa w Wierchosławicach, Warszawa 2024.

Witos W., *Dzieła wybrane t. 4: Publicystyka. Wybór*, IPN, Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Wincentego Witosa w Wierchosławicach, Warszawa 2024.

Witos W., *Dzieła wybrane t. 5: Przemówienia. Wybór*, IPN, Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Wincentego Witosa w Wierchosławicach, Warszawa 2024.

Witos W., *Czasy i ludzie*, Tarnów 1926.

Witos W., *Dzieła wybrane, t.1, Moje wspomnienia. Część I*, do druku przygotowali, przedmową i przypisami opatrzyli: E. Karczewski, J.R. Szaflik, Warszawa 1998.

Witos W., *Dzieła wybrane, t.2, Moje wspomnienia. Część II*, do druku przygotowali, przedmową i przypisami opatrzyli: E. Karczewski, J.R. Szaflik, Warszawa 1990.

Witos W., *Dzieła wybrane, t.3, Moja tułaczka w Czechosłowacji*, do druku przygotowali, przedmową i przypisami opatrzyli: E. Karczewski, J. R. Szaflik, Warszawa 1995.

Witos W., *Dzieła wybrane, t.4, Publicystyka*, do druku przygotowali, przedmową i przypisami opatrzyli: Józef Ryszard Szaflik, Warszawa 2003.

Witos W., *Dzieła wybrane, t.5: Przemówienia*, wybór i oprac. J. R. Szaflik, Warszawa 2007.

#### **MONOGRAFIE I OPRACOWANIA ZBIOROWE**

*Historia chłopów polskich, T. III, okres II Rzeczypospolitej i okupacji hitlerowskiej*, red. S. Inglot, Warszawa 1980.

Indraszczyk A., *Polski ruch ludowy wobec integracji europejskiej*, Warszawa 2014.

Jachymek, J. *Myśl polityczna Polskiego Stronnictwa Ludowego „Wyzwolenie”*, Lublin 1983.

Łuczak A., *Spółczesność i państwo w myśli politycznej ruchu ludowego II Rzeczypospolitej*, Warszawa 1982.

Podgajna E., *Myśl polityczna Wincentego Witosa 1874-1945*, Lublin 2018.

Przybyś K., *Chłopi polscy wobec okupacji hitlerowskiej 1939-1945*, Warszawa 1983.

Szaflik J. R., *O rząd dusz chłopskich*, Warszawa 1976.

Szaflik J. R., *Polskie Stronnictwo Ludowe „Piast” 1926 – 1931*, Warszawa 1970.

Szamik J., *Polskie Stronnictwo Ludowe 1990 – 2005*, Warszawa 2016.

Zakrzewski A., *Wincenty Witos: chłopski polityk i mąż stanu*, Warszawa 1977.

*Zarys historii polskiego ruchu ludowego*, t. 1: (1864-1918) *Makieta*, red. S. Kowalczyk i in., Warszawa 1963.

*Zarys historii polskiego ruchu ludowego*, t.2: (1918-1939), oprac. J. Borkowski i in., Warszawa 1970.